

Sorup: Hvad jeg altsaa vilde sige, er, at disse Misforhold, som vi her omhandle ligge ikke fortrinnsvis og endnu mindre alene i den Paagjældendes Pengebegjærighed, men de hvile dels paa Usikkerheden af de Pantar, der her er Tale om, og dels paa Usikkerheden ved Forholdet i sin Helhed, idet Debitorerne saa let kunne misbruge deres Pantar til Skade for Kreditor. Og hvis det er saa, at Laangiverne ikke altid er saa moralske, som man kunde ønske, at de skulde være, er det lige saa sikkert, at der af dem, som tage disse Laan, er Mangfoldige, som ikke blot ere pekuniært derangerede, men ogsaa moralsk derangerede. Det Uddrag, der fra Mobellaanernes Side maa gjøres lige overfor den Risiko, som de løbe hos deres Debitorer, er ganske betydeligt, men endnu mere end dette gjør den offentlige Mening sig gjældende derved, at man ikke faar ovedtlige Folk til at anbringe deres Penge paa denne Maade. Den almindelige Opinion fører til, at kun saadanne Folk indlade sig paa disse Transaktioner, som fristes dertil ved den ublu og store Fordel, som kan opnaas. Det er Hovedsagen, det at man ikke kan faae Folk i Almindelighed til at anbringe deres Penge i Mobellaan, fordi det er en Anbringelse, som er dem imod. Det er dem imod at have med fattige og elendige Folk at gjøre og at have med Eksekutioner at gjøre, hvor man berøver de fattige Familiers Børn det nødvendige Bøhave. Og det kan man ikke fortænke dem i. Men lige overfor dette gjør jandelig en Straffelov ikke den allermindste Smule Gavn, den fjerner ikke det allermindste af den Risiko, der er forbunden dermed. Og den gjør ikke alene ikke det, men den forøger Risikoen og gjør disse Laan endnu vanstelligere, end de vare i Forveien. Hvis dette Forslag bliver til Lov, vil det gaa, som der staar i Motiverne, at Vagerforretningerne forbindes med en Risiko, som vil virke afstrækkende og tilbageholdende. Ja det er netop det, der vil ske, naar dette Forslag bliver til Lov, at disse Laaneforretninger ville blive forbundne med en yderligere Risiko, som særlig vil virke afstrækkende og tilbageholdende. Det er Ulykken, at disse Forretninger virke afstrækkende paa de Folk, som man mest kunde ønske havde med dem at gjøre. Det vil selvfølgelig blive Tilfældet i

endnu høiere Grad, naar vi give en særlig Straffelov for disse Mennesker. Hvad Folk ikke tidligere have været sty for at indlade sig paa lige Laan, det ville de blive nu, idet de udsættes for at blive gjorte til Gjenstand for Forfølgelse som Vagerfarle, naar de tage høiere Renter, end Domstolene maaffe anerkjende for billigt. Jeg tror altsaa, at man ved denne Straffelov ikke alene ikke opnaar et Gode, men at man i er meget betydelig Grad forøger Vansteligheden. Det er den sande Grund til, at Misforholdet her er saa stort og strigende, som det i Almindelighed er. Nei, hvis man skulde søge Midler til at raade Bod paa disse Forhold, maatte disse Midler søges i den Retning, at man enten formindsker Risikoen og derved gjør det muligt for Folk at befatte sig med disse Forretninger og tjene Penge paa en billigere Maade, end de nu gjøre, eller ogsaa maatte man ad Statens Bei eller ad privat Bei Skaffe en Bank, en Institution, som ved sin Autoritet kunde fjerne den Uvillie, som er knyttet til disse Udlaan. Det kan kun lidt hjælpe at sige til den Mand, der trænger til 200 Kroner: Vi skulle nok sørge for, at den, der laaner Dig disse Penge mod ublu Renter, kommer en Maaned eller et Aar i Fængsel. Det hjælper den fattige Mand kun meget lidt, om den Anden kommer nogen Tid i Fængsel. Nei, hvis man kunde sige: Du skal ikke gaa hen og laane til en ublu Kente! Her er en Institution, der laaner paa billige Betingelser, saa er Manden hjulpen. Jeg tror, at det er den Bei, man maa gaa, og jeg kan derfor kun beklage, at Lovforslaget er fremkommet; thi selv om det ikke bliver til Lov, har det alene ved sin Fremkomst stædet denne Sag, den Bevægelse, som er reist om den Sag her i Byen. Den er bleven vækket derved, at der er kommet et Forslag fra Regjeringens Side, om hvilket Folk naturlig ville sige: Ja, lad os først se, hvad der kommer ud af det; det er jo muligt, at vi kunne spare os Uleiligheden. Det, at oprette den Slags Institutioner, er Noget, som Folk ikke ubetinget gjøre for deres Fornøielse; der kræves en Overvindelse for at være med dertil, og der kræves betydelige Pengemidler for at det skal kunne faae praktisk Virkning. Det er Noget, som maaffe, naar Stemningen er høi og Interessen er vakt for disse Sager,